

Aan het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Utrecht
Postbus 16200
3500 CE UTRECHT

ONDERWERP	Beoordeling interbestuurlijk toezicht, huisvesting vergunninghouders, tweede helft 2023	TELEFOONNUMMER	06-25778986
		E-MAILADRES	nick.van.impelen@provincie-utrecht.nl
		DOMEIN/OPGAVE	BDO
DATUM	26 februari 2024	TEAM	BEI
DOCUMENTNUMMER	UTSP-78839798-6395		
CONTACTPERSOON	Nick van Impelen		

Geachte college,

In het kader van interbestuurlijk toezicht beoordelen wij de prestaties van uw gemeente op het gebied van het huisvesten van vergunninghouders. Wij toetsen of uw gemeente voldoet aan de door het ministerie van Justitie en Veiligheid opgelegde halfjaarlijkse taakstelling. In deze taakstelling is vermeld hoeveel vergunninghouders uw gemeente binnen het tweede halfjaar van 2023 gehuisvest moest hebben.

Bij het uitvoeren van ons toezicht hanteren wij de interventieladder die landelijk tussen Rijk, IPO en VNG is afgesproken. De interventieladder is te vinden op [de website van provincie Utrecht](#).

Deze toezichtbrief heeft betrekking op de huisvesting van vergunninghouders in de afgelopen taakstellingsperiode (2023-2) en informeert u over de nieuwe taakstelling voor de eerste helft van 2024 (2024-1). Bij onze toetsing zijn de cijfers (peildata 1 juli en 1 januari) van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) leidend. Wij gaan er daarbij vanuit dat u eerst de taakstelling van het afgelopen half jaar realiseert en dan, wanneer deze behaald is, uw eventuele achterstand wegwerkt.

Onvoldoende vergunninghouders gekoppeld

Op 1 oktober 2023 was er sprake van een landelijk koppelingstekort van vergunninghouders. Voor een aantal gemeenten geldt dat zij op die datum te weinig vergunninghouders aan zich gekoppeld hadden om de totaalopgave te kunnen realiseren. Meer informatie over het koppelingstekort en de gevolgen hiervan voor de toezichtbeoordeling vindt u in de bijlage van deze brief.

Bevindingen

Voor uw gemeente zijn de cijfers als volgt:

Taakstelling 2023-2

Stand van zaken op 1 juli 2023	147 vergunninghouders achterstand
Taakstelling 2023-2	359 vergunninghouders
Extra te huisvesten vergunninghouder in het kader van de herverdeling Utrechtse Heuvelrug (UH)?	nee, geen extra vergunninghouder
Totaalopgave: taakstelling 2023-2 incl. eventuele herverdeling UH + stand zoals gemeten op 1 juli 2023	506 vergunninghouders
Taakstelling 2023-2 gerealiseerd	262 vergunninghouders
Realisatie taakstelling 2023-2 in procenten	73%
Realisatie totaalopgave 2023-2 in procenten	52%
Stand van zaken op 1 januari 2024	244 vergunninghouders achterstand

Bij ons toezichtoordeel beschouwen we een tekort aan gekoppelde vergunninghouders als een verschoonbare reden. Daarom hanteren we bij gemeenten waar sprake is van een koppelingstekort het criterium dat zij worden beoordeeld naar het aantal vergunninghouders dat voor hen op 1 oktober beschikbaar was om te huisvesten. Voor de gemeente Utrecht was er wel sprake van een koppelingstekort op 1 oktober:

Aantal beschikbare vergunninghouders op 1 oktober 2023 (inclusief op die datum reeds gehuisveste vergunninghouders):	389 vergunninghouders
Totaalopgave: taakstelling 2023-2 incl. eventuele herverdeling UH + stand zoals gemeten op 1 juli 2023:	506 vergunninghouders
Koppelingstekort?	ja

Omdat er sprake was van een significant koppelingstekort op 1 oktober jl. beoordelen we uw gemeente naar het aantal beschikbare vergunninghouders per die datum. Uw gemeente heeft echter slechts 262 vergunninghouders gehuisvest, terwijl er 389 vergunninghouders beschikbaar waren om tijdig te huisvesten (67% van het beschikbare aantal). Daarmee heeft u minder gehuisvest dan mogelijk, en blijft er sprake van een niet-vervulde taak. Houdt er tevens rekening mee dat de volledige totaalopgave voor 2023-2 wel blijft staan. Van uw gemeente wordt verwacht dat u de achterstanden alsnog inloopt in de huidige en komende taakstellingsperioden.

In het ambtelijk toezichtgesprek van 21 november jl. zijn we nader ingegaan op de oplopende achterstanden van uw gemeente op deze opgave. Hierbij hebben we onder meer gesproken over de centrumfunctie die uw gemeente verricht met betrekking tot de huisvesting van andere aandachtsgroepen. Tevens heeft u op 9 januari jl. een reactiebrief gestuurd (tekendatum 21 december 2023) waarin u uiteenzet welke stappen de gemeente onderneemt om de huisvesting van vergunninghouders te bevorderen en tevens vraagt om ondersteuning van de provincie bij de bredere huisvestingsopgaven. Wij zullen los van deze toezichtbrief nader met u in gesprek blijven om uw gemeente bij te staan in de complexe, bredere huisvestingsopgave.

Naast deze ondersteunende rol blijven wij als provincie vanuit onze toezichtrol met uw gemeente in gesprek over de wettelijke taakstelling voor de huisvesting van vergunninghouders. Op dit onderwerp geeft uw gemeente in de reactiebrief aan dat u verwacht de taakstellingen voor 2024 te behalen, en dat u een start zult maken met het inlopen van de bestaande achterstanden. Wij juichen deze ontwikkeling toe en vertrouwen er op dat uw gemeente daarmee niet verder hoeft te worden opgeschaald op de interventieladder, mits het door u gestelde doel wordt behaald.

Beoordeling en vervolg

Wij schalen de gemeente Utrecht in op trede 2 van de interventieladder. Dit betekent dat we uw gemeente actief blijven monitoren en in het voorjaar van 2024 een ambtelijk toezichtgesprek met u inplannen, waar we de achterstand en uw plannen om deze in te lopen zullen bespreken.

Voor de huidige taakstellingsperiode (2024-1) geldt voor uw gemeente het volgende:

Taakstelling 2024-1

Taakstelling 2024-1	384 vergunninghouders
Extra te huisvesten vergunninghouder in het kader van de herverdeling Utrechtse Heuvelrug (UH)?	nee, geen extra vergunninghouder
Stand van zaken op 1 januari 2024	244 vergunninghouders achterstand
Totaalopgave: taakstelling 2024-1 incl. eventuele herverdeling UH + stand zoals gemeten op 1 januari 2024	628 vergunninghouders

Opgave Nidos-opvangplekken voor minderjarige vergunninghouders

In de vorige toezichtbrief vroegen wij uw aandacht voor de opgave om extra opvangplekken voor minderjarige vergunninghouders te realiseren (de zogenoemde 'Nidosplekken'). Deze Nidos-opgave is geen wettelijke taak, maar wel een urgente bestuurlijke vraag. Het huisvesten van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) in de Nidos-opvang wordt primair georganiseerd door het Nidos zelf, telt mee in de taakstelling, en is van essentieel belang om een kwetsbare groep die recht heeft op huisvesting een goede start te geven bij de integratie in onze samenleving. Tijdens de Provinciale Regietafel Utrecht (PRT) van 3 juli 2023 is dan ook door de Utrechtse gemeenten afgesproken dat elke gemeente zich zal inspannen om voor het einde van het jaar minimaal één woning te realiseren voor Nidos-opvang. Daarnaast is bij de publicatie van de taakstelling 2023-2 (de 'circulaire') een aparte kolom opgenomen met een vraag vanuit het Rijk om per gemeente plekken aan te bieden ten behoeve van de Nidos-opgave. Voor uw gemeente kwam deze opgave concreet neer op het creëren van 44 plekken voor

minderjarige vergunninghouders. Uw gemeente heeft tussen 1 juli 2023 en 1 januari 2024 0 Nidosplekken gerealiseerd. Wel heeft uw gemeente meerdere locaties aangeboden aan het Nidos die zijn afgewezen op hun geschiktheid. Ook had u vanaf het begin van 2023 reeds 23 plekken beschikbaar, en lopen er reeds trajecten om in de eerste helft van 2024 23 extra plekken te creëren. Met name deze laatste ontwikkeling juichen wij van harte toe.

In de publicatie van de taakstelling 2024-1 op 10 november jl. is opnieuw een kolom opgenomen met een vraag per gemeente om plekken aan te bieden ten behoeve van de Nidosopgave. Aan uw gemeente wordt gevraagd om in totaal 79 plekken voor minderjarige vergunninghouders aan te bieden per 1 juli 2024, waarbij reeds bestaande plekken meetellen voor het invullen van de opgave. Het is van groot belang dat wij als regio tegemoet komen aan deze landelijk gestelde vraag. Langs deze weg wil ik u graag nogmaals vragen u maximaal in te zetten om de gevraagde Nidosplekken beschikbaar te stellen.

Tot slot

Het komende halfjaar is de individuele opgave voor uw gemeente met 628 vergunninghouders weer groot. Per 1 januari 2024 hanteren wij het [Aanvullend beleidskader IBT huisvesting vergunninghouders](#), zoals vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 26 september 2023. Meer informatie hierover vindt u in de bijlage.

Vanwege de opgaven voor asielopvang en huisvesting van vergunninghouders en andere doelgroepen wordt er veel van u gevraagd. Wij vragen u om u samen met de corporaties en andere ketenpartners in te zetten om vergunninghouders te blijven huisvesten. Vanaf de volgende beoordeling hanteren wij het [Aanvullend beleidskader IBT huisvesting vergunninghouders](#); zie een verdere toelichting in de bijlage.

Voor ondersteuningsvraagstukken rondom asielopvang en huisvesting van vergunninghouders (ook voor Nidosopvang) kunt u contact opnemen met het Kansmakersteam van de provincie via kansmaker@provincie-utrecht.nl. De provincie denkt vanuit het programma Versnelling Woningbouw graag mee over oplossingen ten behoeve van de algehele huisvestingsopgave, waaronder het stimuleren en ondersteunen van partijen om te komen tot voldoende (sociale) woningbouw, ook voor vergunninghouders. Hiervoor kunt u contact opnemen via versnellingwoningbouw@provincie-utrecht.nl.

Naast toezicht op de huisvesting van vergunninghouders toetsen wij ook uw taakuitvoering op de terreinen omgevingsrecht, informatiebeheer en financiën. Vanwege een ander beoordelingsritme door wettelijke bepalingen ontvangt u hiervan op een ander tijdstip onze toezichtbrieven. Een afschrift van deze brief sturen wij ter kennisgeving aan uw gemeenteraad.

Wij publiceren de resultaten van ons toezicht op de IBT-kaart. Voor deze kaart en meer informatie over de IBT-werkwijze kunt u terecht op [de website van provincie Utrecht](#). Deze brief wordt via deze kaart ook openbaar toegankelijk.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Rob van Mullekom
Gedeputeerde Interbestuurlijk toezicht huisvesting vergunninghouders

Bijlage toezichtbrief huisvesting vergunninghouders tweede helft 2023

Landelijk tekort aan koppelingen

In 2012 is landelijk afgesproken dat gemeenten na het moment van vergunningverlening 12 weken de tijd krijgen om huisvesting voor een nieuw gekoppelde vergunninghouder te organiseren en de verhuizing te laten plaatsvinden. Om gemeenten de kans te geven hun taakstellingen te behalen is het dus van belang dat het COA ca. 12 weken vóór het einde van de taakstellingsperiode (gehanteerde peildata: 1 april en 1 oktober) voldoende vergunninghouders aan de gemeenten koppelt.

Vanwege grote achterstanden bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) in het behandelen van aanvragen voor verblijfsvergunningen werd in het najaar van 2023 duidelijk dat het niet mogelijk was voor het COA om tijdig voldoende vergunninghouders te koppelen aan gemeenten om hun taakstelling 2023-2 te kunnen behalen. Om te voorkomen dat gemeenten voor een onmogelijke opgave werden gesteld is daarom aan de Landelijke Regietafel besloten de taakstelling 2023-2 tussentijds te verlagen (zie ook de brief van het ministerie van JenV van 10 november jl. met hierin onder meer de publicatie van de taakstelling 2024-1). Desalniettemin geldt voor een aantal gemeenten dat zij op 1 oktober 2023 nog steeds onvoldoende vergunninghouders aan zich gekoppeld hadden om hun totaalopgave (taakstelling plus of minus eventuele bestaande achterstanden of voorsprong) te kunnen behalen. Omdat voor deze gemeenten de randvoorwaarden ontbraken om de opgave te behalen beschouwen we bij het toezichtoordeel een tekort aan gekoppelde vergunninghouders als een verschoonbare reden. Voor de beoordeling hanteren we bij gemeenten waar sprake is van een koppelingstekort het criterium dat zij worden beoordeeld naar het aantal vergunninghouders dat voor hen op 1 oktober beschikbaar was om te huisvesten.

Aanvullend beleidskader IBT huisvesting vergunninghouders en invloed op toezichtbeoordelingen

Per 1 januari 2024 hanteren wij voor onze beoordelingen het [Aanvullend beleidskader IBT huisvesting vergunninghouders](#). Dit beleidskader maakt het mogelijk om met betere handvatten en duidelijkere kaders toezicht te houden op deze wettelijke taak. Op deze manier wil de provincie beter en voorspelbaarder toezicht houden, en de provinciebrede inspanningen op deze grote maatschappelijke opgave bevorderen. Het aanvullend beleidskader kent nieuwe criteria voor toezichtbeoordelingen, waarbij als uitgangspunt geldt dat de gemeente een trede omhoog gaat op de interventieladder wanneer de taakstelling niet wordt behaald (en dus de achterstand op de totaalopgave oploopt). Wij zullen de nieuwe beoordelingscriteria voor het eerst hanteren bij de eerstvolgende beoordeling, over de taakstellingsperiode 2024-1.